

VELDWAARNEMINGEN XC

Verzameld door Jaap Taapken

Fuut. 27-2 ± 60 ex. **Veerse Meer** (W. J. Phaff).
Dodaars. 27-2 ± 60 ex. bij elkaar, ingang Kanaal door Walcheren, bij Veere (W. J. Phaff).
Aalscholver. 8-3 10 ex. **Beuven, Strabrecht, gem. Someren** (J. Kooijmans, H. Keehnen).
Oolevaar. 13-7-'72 1 ex. **Meppen, gem. Zweelo** (ir. F. E. Wilmer en zn.). 18-3 1 ex. overvl. r. oost „Den Alerdinck“, **Heino** (Jan Willem en Hans Boveen).
Woudaapje. 30-12 1 ex. **Brede Water, Oostvoorne** (A. de Gelder).
Roerdomp. 20 & 21-1 1 ex. **Sassenhein Zuid, Haren Gr.** (C. Beersma); 22-1 1 ex. **rietveld „Zwart Hoek“**, Axel (F. L. L. Tombeur); 4-2 3 ex. verspreid over **Ooyolder** (R. Kwak, H. Meekes); 11-3 1 ex. bij **wiel Eempolder** (meij. G. F. van Donkersgoed, J. Taapken).
Krooneend. 21-2 ♂ ex. w. van **gemaal van polder „De Drieban“**, **Venhuizen** (A. H. F. Verhees).
Slobeend. 17-12 3 ♂♂, 18-1 1 ♂ **watertje tegenover Eendracht**, ten w. van **Lepelstraat** (L. J. M. Kleijne).
Witloogend. 31-8 3 ex. **Oostvoorne's Meer** (A. de Gelder).
Iseend. 17-2 4 ex. **Grevelingenbekken** (KNNV. exc., W. Obee e.a.).
Grote Zeeëend. 18-11 1 ex. **Flevopolder** (A. de Gelder); 17-2 9 ex. **Grevelingenbekken** (KNNV. exc., W. Obee e.a.).
Zwarte Zeeëend. 30-10 ♀ & 4-12 ♀ **Oostvoorne's Meer** (A. de Gelder); 17-2 ± 100 ex. **Grevelingenbekken** (KNNV. exc., W. Obee e.a.); 27-2 4 ex. (2 ♂♂, 2 ♀♀), **Veerse Meer** (W. J. Phaff).
Eldereend. 27-2 2 ex. op **Westerschelde** thv ton 60, tussen **Hansweert en Bath** (W. J. Phaff).
Kolgans. 10-2 „Immense“ **troep Veluwemeer** (C. J. Nierstrasz); 14-2 800-1000 ex. verspreid over de **Byland** en de **landen rond de Oude Rijn**, 17-2 600-800 ex. langs de **Oude Rijn** bij **Aerdtsbrug**, weg **Babberich-Lobith** (P. Kaal, W. Lussing).
Rietgans. 25-11 140 ex. **Wilhelminapolder, Wilhelminadorp, Zd. Beveland** (C. H. Tonino); 1-2 ± 1500 tussen **Opijnen en Est** (P. Pots).
Kleine Rietgans. 21-12 21 ex. over **Sliedrecht r. z.** (Jaap de Jong); 22-1 13 ex. overvl. kreek „Zwart Hoek“, Axel (F. L. L. Tombeur).
Sneeuwgans. 31-12 ± 15 ex. **Kennemerduinen** (J. v. Pel, A. Veen); 6-1 1 ex. **polder Biert, Voorne-Putten** tussen **Kol- en Rietganzen** (F. v. d. Lee, W. Obee); 7-1 1 ex. tussen **Kolganzen**, polder tussen **Zuidland** en **Hellevoetsluis** (J. Hofman, S. Noorda). Wij blijven bedenkingen houden tegen **waarnemingen** van deze soort.
Rotgans. 31-12, 2-1, 19-1, 14-2 ± 33 ex. in **Eendracht** tussen **Tholen** en **Nieuw Vossemeer** (L. J. M. Kleijne); 27-2 ± 600 ex. **Haringvretter** **vo Veere** (W. J. Phaff).
Witbukrotgans. 25-11 1 ex. tussen ± 180 **Rotganzen** in de **vlakte bij de sluisen** in de **Schelde-Rijn** verbinding, **Zuid Beveland, gem. Rilland-Bath** (C. H. Tonino).
Brandgans. 12-1 7 ex. tussen **550 Riet- en Kolganzen**, 13-1 3 ex. tussen **750 Riet- en Kolganzen** **Ooyolder** bij **Nijmegen** (R. Kwak, H. Meekes).
Wilde Zwaan. 7-12 2 ad. ex. zw. **Lelystadhaven**, aan **overzijde Oostvaardersdiep**, **Zuidel. Flevoland** (C. H. Tonino).
Kleine Zwaan. 23-11 60 ex. **Ooyolder** bij **Nijmegen** (R. Kwak, H. Meekes); 6-1 10 ex. **Oostvoorne's Meer** (C. J. & F. v. d. Lee, R. Vink, W. Obee); 25-1 19 ex., 30-1 81 ex. **Blaauwe**

Kamer, Rhenen (A. de Gelder); 11-2 27 ex. **Polder Biert, eiland Voorne-Putten** (echtp. W. Obee); 13-1 22 ex. tussen **Hedikhuisen** en **Bokhoven N.B.** (L. J. M. Kleijne).
Rulgpootbulzard. 28-1 1 ex. **Strabrechtse heide** (J. Schaerlaeckens); 10-3 1 ex., 11-3 2 ex. **Leggelderveld, Dwingeloo** (K. W. Traurniet); 21-3 1 ex. **Land van Saeftinge** (A. B. Dieleman, G. Ottens, B. v. Waes).
Sperwer. 6-1 1 ex. **Voorne's duin** (W. Obee e.a.); 20-1 **verwond ♀** en **weer los Diever** (T. Daleman).
Havik. 30-10 1 ex. **duinen Oostvoorne** (A. de Gelder); 2-1 1 ex. **Bradevoort Gld.** (F. van Daalen); 14-1 ♀ **Oostermoersche Made, omg. Andersche Diep** (G. Krans).
Rode Wouw. 5-3 2 ex. **Drempt, Hummelo** en **Keppel** (J. Zijlstra).
Zwarte Wouw. 25-2 **volw. ex. weg Vlissingen-Bergen** op **Zoom**, ongeveer op **grens van Zeeland** en **Noord-Brabant** (A. J. Cameron); 4-3 1 ex. **Balloerveld** bij **Balfloo D.** (G. Beersma jr. & sr.).
Zeearend. 24-2 1 ex. **Veluwemeer** (G. Luyts); 3-3 **juv. waterwildreservaat „Het Zwarte Meer“** (R. Schut e.v.a.).
Visarend. tot 26-10 1 ex. **Blaauwe Kamer, Rhenen** (A. de Gelder); 18-1 1 ex. **Buinerveen, Buinen, gem. Borger**, ± 100 m van de **Hunze** (A. B. Woldering), **werd ook gezien** boven **recreatieplas „Hunzedal“**, **Borger** (Bosma, **med. Woldering**).
Korhoen. 28-1 2 ex. **Strabrechtse heide** (J. Schaerlaeckens).
Kraanvogel. 2-10 17 ex. **Blaauwe Kamer, Rhenen** (A. de Gelder); 4-3 20 ex. **vloeiervelden** van **aardappelmeelfabr. „Hollandia“**, **Nieuw Buinen** (A. B. Woldering).
Waterral. 21-12 1 ex. **Twee Molentjesvaart** bij **Nootdorpe plassen** (mevr. A. N. de Vries); **Doude van Troostwijk**.
Bontbekplevier. 30-12 6 ex. **Groene Strand, Oostvoorne** (A. de Gelder e.a.).
Strandplevier. 30-12 1 ex. **Groene Strand, Oostvoorne** (A. de Gelder e.a.); 6-1 1 ex. **aldaar** (W. Obee e.a.).
Bokje. 30-12 4 ex. **Groene Strand, Oostvoorne** (A. de Gelder e.a.); 22-1 1 ex. **Sassenhein Zuid, Haren Gr.** (G. Beersma).
Witgatje. 7-1 1 ex. **langs sloot Nieuw Vossemeer**, 10-1 1 ex. **langs sloot**, ± 500 m van **Eendracht**, ten w. van **Lepelstraat** (L. J. M. Kleijne); 13-1 1 ex. **duinen van Katwijk** (C. J. Schoonenberg).
Zwarte Rulter. 30-12 1 ex. **Groene Strand, Oostvoorne** (A. de Gelder).
Groenpootrulter. 30-10 2 ex. **Groene Strand, Oostvoorne**, 4-12 en 30-12 1 ex. **aldaar** (A. de Gelder e.a.); 6-1 en 13-1 1 ex. **aldaar** (J. & F. v. d. Lee, W. Obee).
Kluut. 27-11 5 ex. overvl. **zw. van Tiel** (H. v. Blitterswijk, M. Scheffer, J. Stam, J. Swart); 6-1 1 ex. **Groene Strand, Oostvoorne** (W. Obee); 4-12 en 30-12 1 ex. **aldaar** (A. de Gelder e.a.).
Paarse Strandloper. 28-1 ± 110 ex. op **landhoofd bij Huisduinen**, ten z. van **Den Helder**, later nog 23 ex. (M. T. van den Bout); 28-2 1 ex. **Zuidpolder, IJmuiden** (W. Heermans).
Krombekstrandloper. 31-8 14 ex. **Groene Strand, Oostvoorne** (A. de Gelder).
Grote Jager. 5-3 **volw. ex. langs Noordzeestrand** thv **Zwanenwater, Callantsoog** (H. Roersma).
Grote Burgemeester. 20-1 2 ex. **juv. kleeid**, **haven van IJmuiden** (F. van Daalen).
Rulgpootuil. eind sept. **dood juv. ex. Gas-**

selden Staatsbossen D. (L. G. Groen).
Steenull. 13-2 1 ex. aan Molenvliet, Aalsmeer (E. Jongkind).
Ransull. dec. 5 ex. Schijndel (B. A. H. Peters); jan./febr. min. 28 ex. Dorskamp bij Wageningen (G. P. J. Schuijff); 17-1 9 ex. Goes (W. J. Phaff); 13-2 regelmatig \pm 10 ex. Bijenpark, Slotervaart-A'dam (H. C. van der Velde-Doyer), IJsvogel, 9-12 & 10-1 1 ex. Bijenpark, Slotervaart-A'dam (H. C. van der Velde-Doyer); 24-12 1 ex. boven Vecht, Nieuwersluis (mr. L. E. Kalff, D. W. Doude van Troostwijk) 17-1 1 ex. aluminiumfabr. Oude Rijn, Utrecht (W. Voogt); 18-1 1 ex. landg. „Het Haveke" Eefdense Beek (echtp. H. Wijcherson-van Pernis).
Oeverpieper. 28-2 1 ex. Zuidpier, IJmuiden (W. Heermans).
Rouwkwikstaart. 23-3 1 ex. Rijswijk Z.H., gebouw v. d. Octrooiraad (J. P. Roelofs).
Klapekster. 1-5 1 ex. Wassenaarse duinen, 24-9 1 ex. Grote Peel, 29-9 1 ex. Kennemer-28/31-12 1 ex. in tuin, Nieuwersluis (mej. L. J. duinen, daar ook op 19-10, 6-11, 11-12; 17 & 18-10 1 ex. Schiermonnikoog, 4 & 5-11 Kenn. duinen, 11-11 2 ex. Ooypolder, 19-11 1 ex. Groevebeekse heide, 16-12 1 ex. Bloemendaal, 24-12 1 ex. gemaal Lovink, O. Flevoland, 31-12 1 ex. Zwarte Plasje, Overschie, 3-1 1 ex. Thul, gem. Schinnen, 6-1 1 ex. Terheyde aan Zee, 31-12 1 ex. Arboretum, Delft, 6-2 1 ex. Torenvalkweg, O. Flevoland, 25-2 1 ex. Zuid-dijk, Zuid. Flevoland, 28-1 1 ex. Strabrechtse heide, deze winter 3 terr. in Ooypolder.
Waterspreeuw. 19-11 1 ex. noordel. vorm, berm-sloot in Lauwerspolder (C. P. Sikkema); 21-3 1 ex. bij Dodemanskisten nabij Westerschelling, noordel. vorm, niet schuw, volgens een paar Terschellingers daar al een tijdje (Jan P. Strijbos, mr. M. Luikinga).
Rode Rotslijster. 19-5 1 ex. duinen Noordwijk (L. van Duyn).
Roodborsttapuit. 13-1 1 ex. duinen Katwijk (C.

J. Schoonenbreg).
Zwarte Roodstaart. 6-12 1 ex. boswachterij Wassenaar (W. van Veen).
Zwartkop. 27-12 tot 1-1 δ op voertafel Maarn (mr. Th. H. F. A. ter Haar); vanaf 10-2 tot heden (7-3) δ op voertafel Knegeel N.B. (J. C. P. van Kessel).
Koperwiek. 2-2 zang gehoord van solitair ex. Schiphof Centrum (P. H. Blekendaal).
Baardmannetje. van 29-9 t/m 16-12 vele waarnemingen Vlietland, Leidschendam (P. L. Meiniger); 15-10 4 ex. duinmeer Katwijkse duinen (C. J. Schoonenberg); 29-10 15 ex. Groene Strand, Oostvoorne (J. Steigenga); 30-10 8 ex. Ooypolder (R. Kwak); 26-11 5 ex. in rietvelden rondom ven „De Banen", gem. Nederweert, later nog 4 ex. (H. Koks); 28-1 2 ex. Strabrechtse heide (J. Schaerlaeckens); 30-10 52 ex. en 4-12 67 ex. Oostvoorne (A. de Gelder).
Sneeuwgors. 6-3-72 6 ex. Oostvoorne's Meer (A. de Gelder, A. Kooij); 13-9 1 ex. wad Flevoland (W. van der Honing); 22-9 \pm 25 ex. De Slufter, Texel (W. de Vries); 29-9 2 ex. station Beverwijk, 11-11 \pm 8 ex. Texel (M. Bongertman); 29-10 1 ex. perceel 91-93, Zuid. Flev. (dr. G. A. de Vries); 11-11 veel ex. Lauwerszeepolder (E. Boerma); 12-11 δ Oostvoorne, Groene Strand (E. Sutter, J. Steigenga); 30-10 6 ex. Kenn. duin, parkeerterr. Parnassia (echtp. Bloem).
Appelvink. 16-2 1 ex. Groningen (C. P. Sikkema).
Putter. 27-12 10 ex. langs verkeersweg Brummen-Zulphen (H. C. Brinkert); 24-1 enkele ex. tussen Vinken en Kepen bij „Het Haveke", Eefde (echtp. H. Wijcherson-van Pernis).
Strandleeuwerik. pag. 262 waarneming van 6-6 moet zijn 6-3; 30-10 \pm 150 ex., 4-12 \pm 170 ex., 30-12 \pm 32 ex. Groene Strand, Oostvoorne (A. de Gelder e.a.); 13-1 2 ex. Groene Strand, Oostvoorne, 17-2 11 ex. Hompelvoet, Grevelingenbekken (W. Obee e.a.).

Zwartkop op vetbol. maart 1971, Haarlem.

Foto: P. Munsterman

Frater. pag. 310 waarneming van 19-11 moet niet 2 x 1 ex. zijn, maar 5 ex.; 1-10 1 ex. Wassenaar (C. Siewert); 13 & 20-1 ± 20 ex. Katwijkse duinen (C. J. Schoonenberg); 16-2 21 ex. kreek „Zwarte Hoek“, Axel (F. L. L. Tombeur).
 Krulsbek. 20-10 11 ex. Staatsbossen, Texel (A. de Gelder); 2-12 resp. 2, 2, 3, 4, 6, 4, 2 ex. drinkend bij de Bokkedoorns, 3-12 3 & 15 ex. overvl. aldaar, 9-13 3 & 1 ex., 16-12 5 ex. overvl. aldaar, 17-12 ± 15 ex. & 4 ex. zeeweg, Middenduin, 25-12 2 ex. Erebegraafplaats, Overveen, 27-12 1 ex. geh. watertoren Middenduin, 28-12 2 ♂♂, 2 ♀♀ Bokkedoorns, 2 ♂♂, 1 ♀ 2 uur later aldaar, 29-12 1 ex. overvl. aldaar, 30-12 2 ♂♂, 2 ♀♀ aldaar (F. van Daalen); 14-1 5 ex. aldaar (P. Munsterman); 26-2 ♀ Maarn, later nog 2 ex., 27-2 1 ex. drinkend (F. A. v. d. Hoeven).

Opgaven bestemd voor deze rubriek dienen binnen 2 maanden na waarneming opgezonden te worden aan J. Taapken, Utrechtseweg 43, Hilversum. Onvoldoende gedocumenteerde waarnemingen kunnen niet opgenomen worden.

De vogels van Zuidwest-Drenthe

Dit is een rapport met ornithologische gegevens over 1967-1972 van Zuidwest-Drenthe. Het behandelde gebied strekt zich uit over de gemeente Vledder en het grootste deel van Diever en Havelte (totaal 16.541 ha), in het noorden begrensd aan Friesland, westelijk en noordwestelijk wordt de provinciegrens van Overijssel aangehouden. De gegevens zijn aangevuld met die van J. H. Pellinkhof (1913-1919) en dr. G. A. Brouwer (1941 en 1968). Omdat het landschap zo nauw samenhangt met de vogelwereld wordt behalve de lijst van waargenomen vogels ook aandacht aan de landschappen besteed en de vraag toe tot nu toe de vorming en ontwikkeling ervan plaats vond. Er zijn vanaf 1900 in totaal 199 soorten en 4 ondersoorten waargenomen, hieronder bevinden zich 122 soorten die als broedvogel zijn vastgesteld. De broedvogels worden verdeeld in 98 regelmatige, 8 voormalige (F uut, Ooievaar, Havik, Grauwe Kiekendief, Kwartel, Kwartelkoning, Duinpieper, Ortoiaan), 14 onregelmatige (Geoorde F uut, Blauwe Reiger, Purperreiger, Roerdomp, Knobbelzwaan, Sperwer, Bruine Kiekendief, Kleine Plevier, Kemphaan, Turkse Tortel, Kerkuil, Draaihals, Snor, Europese Kanarie) en 2 dubieuze broedvogels (IJsvogel, Raaf). Nieuw als broedvogel werden o.m. Kuifeend, Tafeleend, Houtsnip, Turkse Tortel, Europese Kanarie en Barmsijs vastgesteld. Drie soorten werden wel verwacht, maar niet als broedvogel aangetroffen n.l. Bosuil, Kleine Bonte Specht en Boomklever.

Nog in redelijk aantal vertegenwoordigd zijn de Buizerd, Boomvalk, Torenvalk, Korhoen, Holenduif, Nachtzwaluw, Grauwe Klauwier en Roek. Bijzonder interessant zijn ook de slaapplaatsen met zeer grote aantallen van Regenwulp en Grutto.

Enig vergelijk met vroeger was nauwelijks mogelijk. Vele soorten kregen zware klappen door normalisatie van de waterlopen, het verdwijnen van de stuifzanden en het inkrimpen van de heide/veenplassen-areaal. De bebosningen brachten nieuwe broedgelegenheden voor de meeste stootvogels en andere soorten die in de bossen leven. Giftstoffen in de landbouw en ontginning, na de komst van de kunstmest, deden vele vogelsoorten in aantal achteruitgaan. Samensteller vindt het belachelijk en ontoelaatbaar dat landbouw en economie een monopolie hebben wanneer het om het wel en wee van een streek in de toekomst gaat. Tevens wordt gewaarschuwd tegen "slordige" recreatie, bespuiting van wegbermen en het kappen van oude bomen. Een rapport dat voor een toekomstige avifauna van Drenthe bijzonder belangrijk zal zijn. Verder zijn verspreidingskaarten van broedvogelparen van Zwarte Specht, Watersnip, Bonte Vliegenvanger, Nachtegaal, Paapje, Vuurgoudhaantje, Glanskop en Bosrietzanger opgenomen. Een tabel verschaft ons gegevens over de dichtheden van de soorten naar de uitkomsten van de inventarisatie van 1970 van de drie gemeenten, schraal en droog grasland, fakultatief schraal en vochtig tot nat grasland, heide, stuifzanden, venen en vennen, bouwland (essen) en bossen.

J.T.

A. J. van Dijk met medewerking van H. D. Heinemeyer, A. C. J. Dijkstra en A. Engberts: De vogels van Zuidwest-Drenthe. Rapport van de NJN, afd. Frederiksoord. Veldwerk 1967-1972. 164 gestenc. pag. met kaartjes en tabellen. Uitgave november 1972. Deze Avifauna is niet te koop, belangstellenden kunnen gebruik maken van de stencils welke te bevragen zijn bij A. J. van Dijk, Zandvoortselaan 190, Heemstede.